

רשומות

הצעות חוק

25 באוקטובר 1976

1261

א' בחשוון תשל"ז

צמוד	
2	חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 8), תשל"ז-1976.
4	חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 16), תשל"ז-1976.

חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 8), תשל"ז-1976

- תיקון סעיף 1 1. בסעיף 1 לחוק נכי המלחמה בנאצים, תשי"ד-1954: (להלן - החוק העיקרי), בהגדרת "השכר הקובע", במקום "86% יבוא" ובמקום "78% יבוא" "86%".
- תיקון סעיף 24 2. בסעיף 24 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (ג) (1), במקום "50% יבוא" "55%";
- (2) בסעיף קטן (ג) (2), במקום "70% יבוא" "77%";
- (3) בסעיף קטן (ג) (3), במקום "90% יבוא" "100%".
- תיקון סעיף 24 3. בסעיף 24 לחוק העיקרי, במקום "יד" יבוא "טו".

דברי הסבר

(3) לנכה שדרגת נכותו מ-40% עד 100% - 90% מהדרגה הקובעת.

הדרגה הקובעת מוגדרת בסעיף 1 לחוק העיקרי כך: "הדרגה הקובעת" - סך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא "ט" של הדירוג האחד והרכב משפחתו הוא כהרכב משפחתו של הנכה. מוצע להעלות את שיעורי התגמול ב-10%.

סעיף 3 סעיף 24 (א) לחוק העיקרי אומר:

(א) נכה נצרך שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50% ואין לו הכנסה נוספת, ישולמו לו במקום התגמולים האמורים בסעיפים 4 או 24 תגמולים בשיעור סך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא "יד" של הדירוג האחד והרכב משפחתו הוא כהרכב משפחתו של הנכה.

נצרך מוגדר בסעיף 1 לחוק העיקרי כך:

"נצרך" - אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו מחמת גילו או מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי, וכן אדם שהוכר, לפי כללים שנקבעו בתקנות, כבלתי מסוגל להשתכר למחייתו.

מוצע לקבוע כי התגמול לנכה נצרך שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50% יהיה שווה למשכורת של עובד המדינה בדרגה "טו" של הדירוג האחד.

מטרת סעיפים 1 עד 4 לחוק המוצע היא להגדיל את התגמולים המשתלמים לנכי המלחמה בנאצים ולהתאימם לשיעורים שנקבעו בחוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 9), תשל"ז-1976.

לפי סעיף 4 לחוק העיקרי נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-10% זכאי לתגמולים בשיעור של אחוז אחד משכרו הקובע לכל אחוז של דרגת נכותו. השכר הקובע מוגדר בסעיף 1 לחוק העיקרי כך: "השכר הקובע", לגבי נכה שיש לו בן משפחה שהוא ילד - 86% מסך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא "י" של הדירוג האחד והרכב משפחתו הוא כמספר בני המשפחה של הנכה, ולגבי נכה שאין לו בן משפחה שהוא ילד - 78% מסך כל המשכורת כאמור.

מוצע להגדיל את סכום התגמולים על ידי הנדלת שיעור התגמול מ-86% מהשכר הקובע לגבי נכה שיש לו ילד ל-95%, ומ-78% לגבי נכה שאין לו ילד ל-86%.

בנוסף לתגמולים לפי סעיף 4 לחוק העיקרי, נכה שאין לו הכנסה נוספת חוץ מהתגמולים לפי החוק, זכאי לתגמול חוסר פרנסה, בשיעור המפורט בסעיף 24 (ג), שנוסחו כך:

- (1) לנכה שדרגת נכותו מ-10% עד 18% - 50% מהדרגה הקובעת;
- (2) לנכה שדרגת נכותו מ-19% עד 39% - 70% מהדרגה הקובעת;

1 ס"ח תשי"ד, עמ' 76; תשי"ז, עמ' 99; תשי"א, עמ' 162; תשכ"ה, עמ' 299; תשכ"ט, עמ' 152; תשל"ב, עמ' 6; תשל"ג, עמ' 180; תשל"ה, עמ' 26.

4. בסעיף 74 לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 74

- (1) בסעיף קטן (א) (1), במקום "50% מהדרגה הקובעת" יבוא "60% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא "יב" של הדירוג האחיד והרכב משפחתו הוא כהרכב משפחתו של הנכה";
- (2) בסעיף קטן (א) (2), במקום "70% מהדרגה הקובעת" יבוא "77% מן המשכורת כאמור";
- (3) בסעיף קטן (א) (3), במקום "90% מהדרגה הקובעת" יבוא "100% מן המשכורת כאמור".

ביטול סעיף 5

5. סעיף 5 לחוק העיקרי - בטל.

תחילת והוראות מעבר

- 6. (א) תחילתם של סעיפים 1 עד 4 היא ביום ט' בניסן תשל"ד (1 באפריל 1974), אולם לגבי התקופה שבין היום האמור ובין א' בניסן תשל"ו (1 באפריל 1976) ייקרא סעיף 4 כאילו -

- (1) בפסקה (1) נאמר כך:
 - "(1) בסעיף קטן (א) (1), במקום "50% יבוא "55%";
 - (2) בפסקאות (2) ו-(3), במקום "מן המשכורת כאמור" נאמר "מהדרגה הקובעת".
 - (ב) תחילתו של סעיף 5 היא ביום כ"ב בתמוז תשל"ה (1 ביולי 1975).

דברי הסבר

סעיף 5 לחוק העיקרי ענינו תוספת בעד ילדים. הוא הוסף לחוק בסוף 1974, חו לשוני:

5. היו לזכאי לתגמול לפי סעיפים 4, 14 ו-74 ילדים, והוא או בן זוגו אינו זכאי לקבל בעדם קצבה לפי פרק ו' לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ח-1968, תשולם לו תוספת בעד כל ילד משני ילדיו הבכירים בשיעור שהיה משתלם לפי סעיף 119 לחוק האמור אילו היו זכאים לקצבה האמורה.

עם תיקון חוק הביטוח הלאומי ומתן זכות לכלל תושב, ולא רק לעובד שכיר, לקצבה בשל שני ילדיו הראשונים, מוצע לבטל סעיף זה.

6 (א) לסעיפים 1 עד 4 מוצע לקבוע תחילה למפרע בדומה לסעיפים המקבילים בחוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 9), תשל"ו-1976. לענין ההעלאה ההדרגתית - ראה דברי הסבר לסעיף 4.

(ב) לסעיף 5 מוצע לקבוע תחילה למפרע על פי יום תחילתו של חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 17), תשל"ה-1975, שלפיו משולמת קצבה בשל שני הילדים הראשונים לכל תושב.

סעיף 4 לחוק העיקרי אומר:

"(א) נכה נצרך שדרגת נכותו פחותה מ-50% אך אינה פחותה מ-10% (להלן - נכה נוקק) ואין לו הכנסה נוספת, ישולמו לו, במקום התגמולים האמורים בסעיפים 4 א או 4 ב, תגמולים בשיעורים אלה:

- (1) לנכה שדרגת נכותו מ-10% עד 18% - 50% מהדרגה הקובעת;
- (2) לנכה שדרגת נכותו מ-19% עד 39% - 70% מהדרגה הקובעת;
- (3) לנכה שדרגת נכותו מ-40% עד 49% - 90% מהדרגה הקובעת.

כפי שהוסכם עם ארגון נכי המלחמה בנאצים מוצע להעלות את שיעורי התגמולים בשני שלבים (ראה סעיף 6 (א)):

- (א) לגבי התקופה שמיום 1 באפריל 1974 עד 31 במרץ 1976 - על ידי הגדלת השיעור ב-10%;
- (ב) לגבי התקופה המתחילה ב-1 באפריל 1976 - על ידי הצמדת השכר הקובע לדרגה "יב" של הדרגה האחיד, וכן על ידי העלאת שיעור התגמול מ-50% ל-60% לגבי נכה שדרגת נכותו מ-10% עד 18%, ובשיעור 10% לגבי נכה נוקק שדרגת נכותו מ-19% עד 100%.

חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 16), תשל"ז-1976

1. בסעיף 1 לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], תשל"ז-1970: (להלן - החוק העיקרי), בהגדרת "עומד ברשות עצמו", אחרי "מי שהגיע לגיל 18" יבוא "ובילדו ובנכדו של נפטר, לרבות ילדו החורג או המאומץ - מי שהגיע לגיל 20, והכל".

תיקון סעיף 1

2. (א) בסעיף 4 לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 4

(1) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) ילדו, ילדו החורג וילדו המאומץ שאינם עומדים ברשות עצמם, וכן נכדו שאינו עומד ברשות עצמו ושכל פרנסתו עליו (להלן - יתום);"

(2) בפסקה (4), בסופה יבוא "ודיגו יהא כדין תלוי כאמור בפסקה (5)".

(ב) תחילתו של סעיף קטן (א) (2) ביום ה' באב תשל"ג (3 באוגוסט 1973).

3. בסעיף 15 (1) לחוק העיקרי, במקום "סעיפים 17 או 18" יבוא "סעיפים 17, 17א או 18".

תיקון סעיף 15

דברי הסבר

(3) בין שאיריו של נפטר לפי סעיף 4, קובעת פסקה (5) "תלוי", לאמור:

"(5) בן משפחה אחר, אשר תלותו בנפטר היתה סיבה להגדלת משכורתו או קצבתו האחרונה של הנפטר לפני מותו; ואם במות הנפטר לא הרכיב המשפחה השפעה על שיעור המשלמת לעובדים - בן משפחה אשר תלותו בנפטר הוכרה לפי כללים שנקבעו בתקנות (להלן - תלוי)."

בתיקון מס' 7 לחוק העיקרי, בשנת תשל"ג, הוספה פסקה (4) לסעיף 4, לאמור:

"(4) הורה שאינו עומד ברשות עצמו ושכל פרנסתו עליו."

מטרת התיקון היתה לכלול במסגרת השאירים גם הורה שבעדו לא קיבל הנפטר בתיו תוספת למשכורת, אולם כל פרנסתו של ההורה היתה על הנפטר והוא אינו עומד ברשות עצמו.

בהיסח הדעת לא נכללו הורים במסגרת "תלויים", ולכן לא יכלו לחול עליהם הוראות החוק העיקרי המער ניקות הטבות שונות לתלויים. התיקון המוצע בא לתקן השמטה זו.

סעיפים 15 ו-17 לחוק העיקרי מורים 3 ו-4 לאמור:

"15. אלה זכאים לקצבת פרישה:

(1) מי שיצא לקצבה לפי סעיפים 17 או 18;

סעיפים (א) ליתום משתלמת קצבה עד הגיעו לגיל 1 ו-2, 18, או אם הוא למעלה מגיל זה אם הוא "אינו עומד ברשות עצמו", היינו אם אין לו הכנסה כדי מחייתו והוא אינו מסוגל לכלכל את עצמו.

בקרנות הפנסיה של ההסתדרות הכללית משתלמת קצבה ליתום עד הגיעו לגיל 20, והוא הדין בתשלום קצבה ליתומים לפי חוק הגמלאות לנושאי משרה ברשות יות השלטון, תשכ"ט-1969. לאחרונה הועלה גם גיל הזכאות לקצבה של יתומים לפי חוק הביטוח הלאומי ולפי חוקי השיקום.

מוצע, איפוא, להעלות במקביל את גיל הזכאות של יתומים לקצבה לפי החוק העיקרי מ"18 ל-20 שנה.

והו נוסח ההגדרה של "עומד ברשות עצמו" שבסעיף 1 לחוק העיקרי:

"עומד ברשות עצמו - מי שהגיע לגיל 18, פרט למי שאין לו הכנסה כדי מחייתו ואינו מסוגל לכלכל עצמו."

(ב) סעיף 4 (3) לחוק העיקרי קובע בין שאיריו של נפטר את "ילדו שאינו עומד ברשות עצמו, ובכלל זה ילד חורג, ילד מאומץ ונכד שכל פרנסתם עליו (להלן - יתום)".

משתמע כי כדי שילד מאומץ או ילד חורג ייחשב כיתומו של נפטר יש להוכיח שכל פרנסתו של הילד היתה על הנפטר. אין הצדקה להפלות בין ילד מאומץ או ילד חורג לילד טבעי. התיקון המוצע הוא בהתאם לאמור בחוק הביטוח הלאומי.

1 ס"ח תשל"ז, עמ' 65, עמ' 120; תשל"א, עמ' 107; תשל"ג, עמ' 78, עמ' 80, עמ' 82, עמ' 200, עמ' 255; תשל"ה, עמ' 128, עמ' 238; תשל"ו, עמ' 10, עמ' 18, עמ' 97, עמ' 163, עמ' 273.

4. אחרי סעיף 17 לחוק העיקרי יבוא:

הספת סעיף 17א

יציאת מוקדמת לקצבה

17א. (א) עובד שפרש מהשירות לאחר ששירת עשר שנים, ואינו זכאי לקצבת פרישה על פי הוראות אחרות של חוק זה, רשאי להודיע בכתב לנציב השירות לא יאוחר משה חדשים ממועד פרישתו כי הוא בוחר בזכויות לגמלאות לפי חוק זה עקב הפרישה, ומשעשה כן יחול עליו סעיף 46 (ג); אולם אם נפסל העובד לשירות בהחלטת בית הדין למשמעת, או החליט בית הדין, אף בלי שפסל אותו לשירות, שלא תשולם לו קצבת פרישה, כולה או מקצתה, תפקע או תצומצם תחולתו של הסעיף, לפי הענין.

(ב) סעיף זה אינו חל על מי שקיבל פיצויים עקב פרישתו וכן על מי שזכויותיו לגמלאות עקב שירותו נשמרו על פי סעיפים 86 או 92 או על פי חוק אחר.

5. בסעיף 18 (א) לחוק העיקרי, במקום "אם הגיע" יבוא "בתום החודש שבו הגיע תיקון סעיף 18 העובד".

דברי הסבר

לגמלה גם לאחר שנות שירות רבות, אלא אם כן הגיע לפחות לגיל 55 או 60 כאשר התפטר.

כדי להגביר את ניידות העובדים במשק מוצע לתת אפשרות לכל עובד הפורש משירות המדינה לאחר עשר שנות שירות להקפוא את זכויות הגמלה שהצטברו לזכותו בשירות המדינה, ולקבל קצבה בהגיעו לגיל 65.

כדי למנוע את האפשרות שעובד המבקש לעקוף את האמצעים הנזכרים בסעיף 15 (4) יתפטר משירות המדינה זה לפני העמדתו לדין או לפני שניתן פסק הדין וידרוש את הקפאת זכויותיו, מוצע כי ההסדר בדבר הקפאת זכויות הגמלה לא יחול לנבי עובד אשר בית הדין למשמעת פסל אותו לשירות או קבע כי לולא ההתפטרות היה מצווה על פיטורי העובד ללא זכויות גמלה. האפשרות להעמיד עובד לדין בבית הדין למשמעת תוך שנה לאחר פרישתו ניתנת בסעיף 66 לחוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ז-1963.

סעיף 18 (א) לחוק העיקרי קובע כי נציב סעיף 5 השירות חייב להוציא עובד לקצבה אם הגיע לגיל 65. הפסקת שירותו של עובד שלא בסוף החודש אינה נוחה, ואף אינה לטובת העובד, כי סעיף 40 (א) לחוק העיקרי קובע כי הקצבה תשולם בסוף החודש שלאחר החודש שבו נולדה העילה לקצבה. פרישת העובד שלא בסוף החודש פוגעת איפוא ברציפות התשלומים שהוא מקבל. מוצע על כן לקבוע כי המועד להוצאה לקצבה יהיה ביום האחרון של החודש שבו הגיע העובד לגיל 65.

(2) מי שפוטר לאחר חמש שנות שירות מסיבת מצב בריאות לקוי כשדרגת נכותו היא 25% או יותר;

(3) מי שפוטר לאחר עשר שנות שירות מסיבת מצב בריאות לקוי כשפסקה (2) אינה חלה עליו;

(4) מי שפוטר לאחר עשר שנות שירות מסיבת אחרת כשהוא בגיל 40 או יותר ולא נפסל לשירות המדינה לפי החלטת בית הדין למשמעת; אלא שאם פוטר כאמור על פי החלטת בית הדין למשמעת, בלי שנפסל לשירות, ולפני שהגיע לגיל 60, או לגיל 55 לאחר עשרים וחמש שנות שירות, רשאי בית הדין להחליט שאינו זכאי לקצבת פרישה, כולה או מקצתה.

17. עובד רשאי לצאת לקצבה -

(1) לאחר ששירת עשרים וחמש שנים, אם הגיע לגיל חמישים וחמש;

(2) לאחר ששירת עשר שנים, אם הגיע לגיל ששים או אם ועדה רפואית קבעה כי בגלל נכותו אין הוא מסוגל לעבוד בשירות המדינה;

(3) לאחר תקופת שירות של עשרים שנה בהוראה, כמורה או כנגנת, יהא גילו בשעת הפרישה אשר יהא.

הוראות מיוחדות שיש בהן משום שוני מהאמור לעיל חלות על שוטרים, סוהרים ונגנות ותיקות, ובסעיף 18 להלן מוצעת גם הוראה מיוחדת בענין מורים. מן האמור יוצא כי עובד המתפטר משירותו אינו זכאי

"(ד) הוראות סעיף זה יחולו גם על שאיריו של מי שכחד בזכויות לקצבה לפי סעיף 17א ונפטר בטרם היה זכאי לה לפי האמור בסעיף 46 (ג), ולענין זה תבוא במקום הקצבה שהיתה מגיעה לזכאי אילולא נפטר - הקצבה שהיתה מגיעה לו אילו במועד הפטירה מלאו לו 65 שנים."

7. בסעיף 30 (ב) לחוק העיקרי, המלים "או ההפרש האמור בסעיף 29 (ז)" - יימחקו.

8. בסעיף 31 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), המספר "35" - יימחק;

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "37 (א)" יבוא "37".

דברי הסבר

מוצע כי שאיריו של עובד שפרש פרישה מוקדמת ונפטר לפני שזכה לקצבה, יקבלו קצבאות בשיעורים הקבועים בסעיף 28 לגבי זכאי לקצבת פרישה שנפטרו.

סעיף 7 בסעיף 30 (ב) לחוק העיקרי נאמר:

"(ב) השיעור הקיצוני לגבי שאיריו של עובד שבעים אחוז ממשכורתו הקובעת של העובד או ההפרש האמור בסעיף 29 (ז), ולגבי שאיריו של זכאי לקצבת פרישה - שבעים וחמישה אחוז מקצבתו."
סעיף 29 (ז) נמחק בתיקון משנת תשל"ג, אך בהיסח הדעת לא נמחקה ההתייחסות אליו בסעיף 30 (ב). התיקון המוצע בא להשלים את המלאכה.

סעיף 8 בסעיף 31 (א) ו-(ב) לחוק העיקרי נקבע לאמור:

"(א) אלמנה שהיא זכאית לקצבה ונישאה - ישולם לה מענק בסכום הקצבה שהיתה זכאית לה, לולא נישאה, כמפורט בסעיף קטן (ג) כפול שלושים ושש, ובאלמנה שבגלל האמור בסעיפים 30, 35 או 36 משלמים לה קצבה בשיעור מופחת או אין משלמים לה קצבה, תיחשב כקצבה לענין זה הקצבה שהיתה זכאית לה אילולא הוראות הסעיפים האמורים.

(ב) מענק ששולם לאלמנה לפי סעיף 37 (א) ינוכה מהמענק המשתלם לפי סעיף קטן (א)."

מוצעים שני תיקונים טכניים:

(1) כיום אין עוד הנבלה על תשלום קצבה לאלמנה לפי סעיף 35, ומן הראוי למחוק את אזכורו בסעיף קטן (א);

(2) בסעיף 13 להלן מוצע לתקן את סעיף 37 לחוק העיקרי כך שסעיף קטן (א) שלו יהווה את כל הסעיף, ולפי זה מוצע לתקן את סעיף 31 (ב).

סעיף 6 סעיף 28 לחוק העיקרי מורה לאמור:

28. (א) זכאי לקצבת פרישה שנפטר - תשולם לשאיריו ריו כל תקופת הזמן המפורשת בסעיף זה, ובכפוף להוראות סעיף 109 (ב) (2). קצבה באחוזים מהקצבה שהיתה מגיעה לזכאי אילולא נפטר, והם -

(1) לאלמנה שהיתה אשתו לפחות שלוש שנים שקדמו לפטירתו או שילדה לו ילד, כל עוד לא נישאה - ששים אחוז, אך לא יותר מארבעים אחוז ממשכורתו הקובעת של הזכאי לקצבת פרישה שנפטר;

(2) ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ויש אלמנה הזכאית לקצבה - חמישה עשר אחוז לכל יתום;

(3) ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ואין אלמנה הזכאית לקצבה - חמישה עשר אחוז לכל יתום בתוספת עשרים וחמישה אחוזים לכלל היתומים, אף אם אין יותר מיתום אחד;

(4) ליתומים, כל עוד אינם עומדים ברשות עצמם ובאין אחרי הנפטר לא אלמנה ולא יתום הזכאים לקצבה - עשרים אחוז לכל אחד.

(ב) קצבה שהיתה מגיעה לזכאי אילולא נפטר - כאמור ברישה לסעיף קטן (א) - היא הקצבה שהיה מקבל אותה תכוף לפני פטירתו אילולא הוראות סעיפים 32, 33, 35 ו-46 (ב).

(ג) הופחתה או נשללה קצבתו של זכאי לפי סעיפים 53 או 61, יראו כקצבתו שהיתה מגיעה לו אילולא נפטר את הקצבה כאמור בסעיף קטן (ב) כפי שהופחתה או נשללה."

תיקון סעיף 32

9. (א) בסעיף 32 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ז) עלה סך כל הקצבאות המגיעות לשאירים לפי חוק זה, בצירוף הקצבאות המגיעות להם בגלל פגיעה בעבודה לפי חוק הביטוח הלאומי, על המשכורת הקובעת, יופחתו הקצבאות לפי חוק זה בסכום שבו עודף סך כל גמלאות הכפל על המשכורת הקובעת."

(ב) סעיף זה אינו חל על שאיריו של מי שנפטר לפני פרסומו של חוק זה.

תיקון סעיף 34

10. בסעיף 34 לחוק העיקרי, בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), במקום "גמלה לפי פרק זה" יבוא "קצבה לפי פרק זה".

תיקון סעיף 35

11. בסעיף 35 (א) לחוק העיקרי, פסקה (2) תסומן (3), ולפניה יבוא:

"(2) על אף האמור בפסקה (1) -

(א) אם הגיע הזכאי לקצבת פרישה לגיל 65, לא תפחת קצבתו משני שלישים של הקצבה שהיה זכאי לה לולא הוראות פסקה (1), אלא אם משתלמת לו משכורת

דברי הסבר

(ב) הזכאי עקב מאורע אחד לגמלה לפי פרק זה ולגמלה לפי חוקי השיקום - הברירה בידו לבחור באחת מהן, אולם משפרש עובד מהשירות ועקב הפרישה נהיה לזכאי גם לגמלה לפי חוקי השיקום מחמת שינוי בשיעור הכנסותיו, לא יגרע הדבר מזכויותיו לגמלאות לפי חוק זה.

(ג) בחר בגמלה לפי פרק זה, יהיה זכאי לקבל גם עשרים וחמישה אחוזים מהגמלה לפי חוקי השיקום ואת כל שאר הזכויות המגיעות לפיהם.

(ד) (1) הזכאי, שלא עקב מאורע אחד, לגמלה לפי חוק זה ולגמלה לפי חוקי השיקום, יהא זכאי לקבל את שתי הגמלאות גם יחד.

(2) סעיף קטן זה יחול, לגבי הזמן שלאחר כ"ז בתשרי תשכ"ח (31 באוקטובר 1967), אף על מי שפרש עד אותו יום, ובלבד שאם קיבל הטבות פרישה מאוצר המדינה עקב הפרישה מן השירות, הוחזרו הטבות אלה לפי כללים ותנאים שנקבעו בתקנות.

התיקון המוצע בא לאפשר לתת מענק לפי המתכונת האמורה בסעיף 27 לחוק העיקרי, לשאירים שגמלתם תשולם לפי חוקי השיקום.

סעיף 11 סעיף 35 (א) לחוק העיקרי קובע לאמור: (א) זכאי לקצבה, להוציא אלמנה הזכאית לקצבת שאיר, המקבל גם משכורת מאוצר המדינה או מקופה אחרת שנקבעה על ידי הממשלה כקופה ציבורית לענין סעיף זה (בסעיף זה - המשכורת הקיימת), יחולו עליו הוראות אלה:

סעיף 9 חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 7) תשכ"ז-1967 (להלן - תיקון מס' 7), איפשר ליד לקבל קצבה הן לפי החוק העיקרי והן לפי חוק הביטוח הלאומי על פטירת עובד עקב תאונת עבודה, בתנאי שלא יקבל ביחד יותר מ-70% ממשכורתו הקודמת של הנפטר. לפני תיקון מס' 7 היתה לשאירים רק הברירה בין קצבה לפי החוק העיקרי לבין קצבת פגיעה בעבודה לפי חוק הביטוח הלאומי, ולא היתה קיימת אפשרות לקבל קצבאות משני המקורות גם יחד. כתוצאה מהפעלת ההוראה הנ"ל בתיקון מס' 7 התברר שקיימת אפשרות שכלל השאירים יקבלו לפי החוק העיקרי ולפי חוק הביטוח הלאומי גם יחד, למעלה ממשכורתו הקובעת של הנפטר. על כן מוצע לקבוע בסעיף 32 לחוק העיקרי כי במקרה כזה לא יעלה סך כל הקצבות המשתלמות לשאירים, לפי החוק העיקרי ולפי חוק הביטוח הלאומי, על משכורתו הקובעת של הנפטר. התיקון המוצע יחול רק לגבי שאירים של אדם שנפטר לאחר תחילת התיקון.

סעיף 10 סעיף 34 לחוק העיקרי מורה לאמור:

34. (א) בסעיף זה -

"חוקי השיקום" - חוק הנכים, חוק משפחות החיילים, חוק נכי המלחמה בנאצים, חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, תשל-1970, וכל חוק אחר ששר האוצר, לאחר התייעצות עם ועדת העבודה של הכנסת, קבע בצו כחוק שיקום לענין חוק זה; "גמלה לפי חוקי השיקום" - תגמולים, הענקה או מענק המגיעים לפי חוקי השיקום.

מאוצר המדינה על שירות כלשהו, אפילו חוק זה אינו חל עליו, וטרם עברה שנה מיום יציאתו לקצבה; (ב) כל עוד לא הגיע הזכאי לקצבת פרישה לגיל 65, לא תפחת קצבתו משליש הקצבה שהיה זכאי לה לולא הוראות פסקה (1) אלא אם משחלמת לו משכורת מאוצר המדינה על שירות כלשהו, אפילו חוק זה אינו חל עליו, וטרם עברו שנתיים מיום יציאתו לקצבה."

תיקון סעיף 36. 12. בסעיף 36 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ב) יסומן (ג) ולפניו יבוא:
"כ) ילדו של הנפטר והאלמנה כאחד שנולד אחרי פטירת אביו, רואים אותו, לענין זכויות האלמנה לפי סעיף זה, כאילו היה בחיים בשעת הפטירה."

תיקון סעיף 37. 13. בסעיף 37 לחוק העיקרי, סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) - בטלים, והסימן "א" - יימחק.

דברי הסבר

אה לקצבה, אם טרם הגיע לגיל 65. ולפני תום שנה מאותו יום, אם הגיע לגיל 65.

במאמר מוסגר ייאמר כי לפי חוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גמלאות), תשי"ד-1954, שיש בו הנבלה דומה לזו שבסעיף 35, חייל שיצא לגמלה והממשכורת מקופה ציבורית מקבל לפחות 2/3 מקצבתו המלאה.

סעיף 12. סעיף 36 (א) לחוק העיקרי קובע כי אלמנה שהיא מתחת לגיל 45 במות בעלה והיא עור-מדת ברשות עצמה, תהא זכאית לקצבה רק אם יש עמה ילד. מוצע להוסיף כי אלמנה אשר נולד לה ילד מבעלה לאחר פטירתו יראו אותה לענין זכויותיה לגמלה לפי החוק כאלמנה שהיה עמה ילד החל מיום פטירת הבעל, ולפי זה תהיה זכאית לקצבה למפרע מיום הפטירה.

סעיף 13. חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 10), תשל"ג - 1970, שהחליף את סעיף 35 (א) לחוק העיקרי, ביטל בכך כל הוראה שלפיה היתה מופחתת קצבתה של אלמנה עקב קבלת משכורת מאוצר המדינה או מקופה ציבורית. לכן אין עוד משמעות לאמור בסעיף 37 (ב) ו-(ג), ומוצע לבטל סעיפים קטנים אלה. וזה נוסחם:

"(ב) אלמנה שסעיף 35 חל עליה במות הנפטר - ישולם לה מענק בשיעור ההפרש שבין הקצבה שהיתה מניעה לה, אילולא הוראות סעיף 35, ובין הקצבה המגיעה לה אותה שעה לפי אותו סעיף כפול שנים עשר; ולא תהיה זכאית לקבל את מלוא קצבתה או קצבה בשיעור מוגדל, אלא בתום המישה עשר חדשים מהאחד לחודש

(1) זכאי לקצבת פרישה, שמשכורתו הקיימת פחותה מהמשכורת הקובעת שלפיה יש לחשב את קצבתו - תשולם לו קצבה כהפרש שבין משכורתו הקיימת לבין המשכורת הקובעת, ובלבד שלא תעלה על הקצבה שהיתה מניעה לו אילולא הוראות סעיף זה; עלתה המשכורת הקיימת על המשכורת הקובעת לא תשולם לו כל קצבה;

(2) זכאי לקצבת שאיר שמשכורתו הקיימת פחותה מהמחצית המשכורת הקובעת שלפיה יש לחשב את הקצבה - תשולם לו קצבה כהפרש שבין משכורתו הקיימת לבין מחצית המשכורת הקובעת, ובלבד שאותה קצבה לא תעלה על הקצבה שהיתה מניעה לו אילולא הוראות סעיף זה; עלתה המשכורת הקיימת על המחצית האמורה, לא תשולם לו כל קצבה."

כתוצאה מההגבלה האמורה, אדם שפרש לקצבה ומקבל משכורת מקופה ציבורית או מאוצר המדינה, קצבתו מופחתת או אינה משתלמת לו כלל, הכל בהתאם לשיעור המשכורת הקיימת. מכיון שאין הצדקה לשלול מזכאי לקצבה שהגיע לגיל גבוה את קצבתו במלואה, מוצע לאפשר למי שהגיע לגיל 65 לקבל קצבה בשיעור שלא יעלה על 2/3 מקצבתו המלאה, ולמי שעוד לא הגיע לגיל זה - לקבל בכל מקרה לפחות 1/3 מקצבתו המלאה.

דבר זה יעודד זכאים לקצבה להמשיך ולתרום מיכולתם למשק הציבורי כל זמן שהם מסוגלים לכך.

עם זאת מוצע כי הטבות אלה לא יחולו על זכאי לקצבה שחזר לשירות המדינה לפני תום שנתיים מיום היצי-

14. בסעיף 39 (ה) לחוק העיקרי, אחרי "15 (4)" יבוא "17א", ובמקום "46 (ב)" יבוא תיקון סעיף 39 "46".

תיקון סעיף 46

15. בסעיף 46 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:

"(ג) עובד שכחד בזכויות לגמלאות לפי סעיף 17א, תשולם לו קצבת פרישה, על אף האמור בסעיף קטן (א), מהחודש המתחיל אחרי היום שבו הגיע לגיל 65; אולם –

(1) אם עבר העובד לעבודה אצל מעביד אחר או בתפקיד בשירות המדינה שחוק זה אינו חל עליו, ופרש מעבודה או מתפקיד כאמור לפני הגיעו לגיל 65 ובזכותם היה זכאי אותה שעה לקצבת פרישה, תשולם לו קצבת הפרישה לפי חוק זה מהחודש המתחיל אחרי יום פרישתו מהעבודה או מהתפקיד, אך לא לפני תום החודש שבו הגיע לגיל 60;

(2) פסקה (1) תחול, בשינויים המחוייבים, גם על עובד שחזר לשירות המדינה שחוק זה חל עליו ולא מסר הודעה לפי סעיף 24 (א) בדבר צירוף תקופת שירותו הקודם לתקופת שירותו החוזר;

(3) אם קבעה הועדה הרפואית כי אין העובד מסוגל להש- חכר כדי מחייתו מחוץ לשירות, תשולם הקצבה גם בתקופה הקודמת לתחילת תשלומה לפי יתר הוראות סעיף קטן זה, וכל עוד נמשך אי-כשרו כאמור, מהחודש המתחיל אחרי יום תחילת אי-כשרו."

דברי הסבר

חוק זה, לא יהיה זכאי בגלל אותה עילה למענק ביטוח חיים שאוצר המדינה משתתף במימונו.

(ה) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו, אף אם ייתר הזכאי על גמלתו, או אף אם הגמלה אינה משתלמת לו עקב ההוראות שבסעיפים 15 (4), 35, 36, 46 (ב), 50, 54, 55, 56, 60 (ב), 60 (ג) או 61.

התיקונים בסעיף קטן (ה) הם טכניים, בעקבות סעיפים 4 ו-15 לחוק זה.

סעיף 15 סעיף 46 לחוק העיקרי ענינו "מאימתי משל- מים קצבה" והתוראה שמוצע להוסיף בה נוגעת למי שהקדים לצאת לקצבה לפי הזכות הנתונה לו בסעיף 17א החדש.

אם הוא התחיל לעבוד במקום עבודה אחר ופרש ממנו עם זכויות לקצבה לפני גיל 65, בהתאם להסכם העבודה החל עליו באותו מקום עבודה, יוכל לקבל במועד הפרישה את הזכויות המוקפאות, אולם לא לפני הגיעו לגיל 60. אם כשרו הבריאותי נפגע לאחר פרישתו משירות המדינה, והוא אינו מסוגל להשתכר כדי מחייתו, יקבל את קצבתו מיד, וימשיך לקבלה כל עוד מצב בריאותו נשאר פגום.

שבו מת הנפטר, אף אם חדלה לקבל משכורת או חל שינוי בשיעורה לפני תום אותה תקופה.

(א) אלמנה שסעיף 35 חל עליה תוך חמישה עשר חודשים מהאחד לחודש שבו מת הנפטר – ישולם לה המענק האמור בסעיף קטן (ב) בנכחי החלק החמישה עשר ממנו בעד כל חודש שחלף בין האחד לחודש האמור ובין המועד שבו חדלה לקבל משכורת מאוצר המדינה או מקופה ציבורית ולא תהא זכאית לקבל את מלוא קצבתה או קצבה בשיעור מוגדל אלא כתום חמישה עשר החודשים האמורים, אף אם חדלה לקבל משכורת כאמור או חל שינוי בשיעורה לפני תום אותה תקופה.

סעיף 14 סעיף 39 לחוק העיקרי ענינו "גמלה ופיצויי פרישה" וסעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ה) בו מורים לאמור:

(א) עובד או שאירו הזכאים, בגלל פרישת העובד, לגמלה לפי חוק זה, פרט למענק לפי סעיפים 23 או 27, לא יהיו זכאים בגלל אותה עילה לפיצויי פיטורים המש- תלמים לעובד או לשאיריו.

(ב) שאיר הזכאי בגלל מותו של עובד לגמלה לפי

- תיקון סעיף 47 16. בסעיף 47 לחוק העיקרי, המלים "אחרי האחד" - יימחקו.
- תיקון כותרת פרק ד' 17. בכותרת של פרק ד' לחוק העיקרי, אחרי "גגנות" יבוא "ומורים".
- תיקון סעיף 66 18. האמור בסעיף 66 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
- "(ב) לענין יציאתו לקצבה של עובד הוראה לפי החלטת נציב השירות כאמור בסעיף 18, רואים את העובד כאילו הגיע לגיל 65 ביום 31 באוגוסט הסמוך לאחר היום שבו מלאו לו בפועל 65 שנים."
- הוספת סעיף 72 19. אחרי סעיף 72 לחוק העיקרי יבוא:
- "יציאה מוקדמת 72. בחירתו של שוטר לפי סעיף 17 תהא מותנית בהסכמת המפקח הכללי של המשטרה לפרישתו."
- תיקון סעיף 78 20. (א) בסעיף 78 לחוק העיקרי -
- (1) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) על אף האמור בסעיף קטן (ב), זכאי לקצבה אשר לפני יום כ"א באדר ב' תשכ"ה (25 במרס 1965) בחר בקצבה לפי סעיף 17 (ב) לחוק שירות המדינה (גמלאות), תשט"ו-1955, תשולם לו קצבה לפי סעיף 20 (ב) וכן 25% מהתגמולים המגיעים לו לפי חוק הנכים אם חישוב זה יותר נוח לו";

דברי הסבר

סעיף 16 בעקבות התיקון המוצע בסעיף 4, יוכל אדם לפרוש לקצבה לאחר עשר שנות שירות ויקבל את קצבתו עם הגיעו לגיל 65. כדי לא לעודד שוטרים לפרוש משירותם בגיל צעיר, מוצע כי כלל זה יחול על שוטר רק בהסכמת המפקח הכללי של המשטרה. עם זאת יוכל שוטר לצאת לקצבה לפי שאר הוראות החוק העיקרי מכוח סעיף 81 לחוק העיקרי. דין הסעיף המוצע יחול גם על סוהר, אלא שפרישתו תהא טעונה הסכמתו של נציב בתי הסוהר.

סעיף 19 (1) ערב תחילתו של חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון מס' 5), תשכ"ה-1965, יכול היה שוטר שהיה לנכה עקב פגיעה בשירות לקבל קצבה שדרגת נכותו קובעת את שיעורה - וכן 25% מהתגמולים מכוח חוק המשטרה (נכים ונספים), תשט"ו-1955 (להלן - חוק השיקום).

התיקון האמור קבע הסדר חדש לשוטרים בעלי דרגת נכות של 35% ומעלה הזכאים גם לתגמולים לפי חוק הנכים בגלל אותה נכות. הסדר זה מצוי עתה בסעיף 78 (ב) לחוק העיקרי, וזו לשונו:

"(ב) פוטר שוטר מהשירות מחמת נכות כמשמעותה בחוק הנכים שלקה בה באותו שירות ושדרגתה היא 35% או יותר, זכאי הוא בגללה לתגמולים לפי חוק הנכים, הברירה בידו, אף אם לא השלים חמש שנות

סעיף 47 לחוק העיקרי ענינו שינוי שיעור קצבה - מאימתו, וזו לשונו:

"47. אירע מקרה אחרי האחד בחודש פלוני שיש בו כדי להגדיל או להקטין את שיעור הקצבה של זכאי פלוני או להפסיק זמנית את תשלומה או לבטל את ההפסקה או את הזכות לקצבה, אין מביאים אותו בחשבון לענין השלום הקצבה בעד אותו חודש, והוא כשאינן הוראה אחרת בחוק זה."

מבחינה הגיונית נמצא יותר נכון שהסעיף יתייחס למקרים ששרו בזמן כל שהוא מרגע תחילתו של החודש. הנוסח הקיים אף גורם קושי ממשי לאלמנה של זכאי לקצבה שנפטר באחד לחודש. קצבתה אינה משולמת לה אלא בסוף החודש הבא, וקצבתו לחודש שבו נפטר אינה משתלמת כלל.

סעיפים 17 ו-18 סעיף 18 (א) לחוק העיקרי קובע כי נציב השירות חייב להוציא עובד לקצבה ביום שמלאו לו 65 שנה, ובסעיף 5 לעיל מוצע לתקן את ההוראה ולקבוע כי השירות יופסק רק בסוף החודש. לגבי מורה קיים קושי נוסף בהפסקת העבודה בתוך שנת הלימודים.

מוצע על-כן לקבוע כי ההוצאה לקצבה של מורה לפי סעיף 18 (א) לחוק העיקרי תהיה ב-31 באוגוסט הסמוך לאחר היום שבו מלאו לו 65 שנה.

2 ס"ה תשט"ו, עמ' 135.

(2) האמור בסעיף קטן (ט) יסומן (י) ולפניו יבוא:

"(ט) נפטר זכאי לקצבה לפי סעיף קטן (ב) ושאריו זכאים מחמת פטירתו לתגמולים לפי חוק משפחות החיילים ובהרדו בתגמולים כאמור, יחולו הוראות אלה:

(1) ישולם להם, על אף האמור בסעיף 34, חלק מהקצבה לפי סעיף 28 שהיו זכאים לה לולא בחירתם, בשיעור שהוא מחצית אם בחר הנפטר בזכויות לפי סעיף קטן (ב) (2), ורבע אם בחר בזכויות לפי סעיף קטן (ב) (1) או אם חל עליו סעיף קטן (ב1);

(2) היה סך כל הקצבאות המגיעות לשאירים בצירוף התגמולים המגיעים להם עולה על 90% מהמשכורת הקובעת של הנפטר - יגובה העודף מקצבתם;

(3) על השאירים יחול סעיף קטן (ה); אולם בכל מקום שמדובר שם בשיעורים שנקבעו בסעיף קטן (ג), יבוא במקומם השיעורים שנקבעו בסעיף קטן זה."

(ב) סעיף זה יחול לגבי הזמן שלאחר פרוסום חוק זה גם על שאיריו של מי שנפטר לפניו בן.

ד ב ר י ה ס ב ר

שירות, ועל אף האמור בסעיפים 15 ו-34, לבחור באחת מאלה, ולא יגרע בכך מזכויותו האחרות לפי חוק הנכים:

(1) קצבה על פי סעיף 20 (א) וכן 25% מהתגמולים המגיעים לו על-פי חוק הנכים;

(2) קצבה של 25% ממשכורתו הקובעת ומלוא התגמולים המגיעים לו על-פי חוק הנכים, ובלבד שקצבתו של שוטר כאמור שדרגת נכותו היא 60% או יותר, ביחד עם התגמולים המגיעים לו על פי חוק הנכים, לא יפחתו מ-50% ממשכורתו הקובעת.

הסדר זה שלל משוטר, שיצא לקצבה עקב פגיעה בשירות כשדרגת נכותו היא 35% ומעלה, את האפשרות לקבל קצבה שדרגת נכותו קובעת את שיעורה, בצירוף חלק מתגמולים לפי חוק הנכים, על-כן נקבע בסעיף 57 לחוק שירות המדינה (נמלאות) (תיקון מס' 7), שמי שקיבל לפני תחילת ההסדר החדש קצבה שדרגת נכותו קובעת את שיעורה ב-25% תגמולים לפי חוק הנכים, לא יפחת סכום הקצבה שיקבל לפי ההסדר החדש מסכום הקצבה שקיבל ערב תחילתו של ההסדר החדש. תוצאת תיקון זה היתה אמנם שבשום מקרה לא היתה הפחתה של סכום מי הקצבה לעומת המצב על פי ההסדר הקודם, אולם בוטלה האפשרות להמשיך ולקבל בעתיד קצבה שדרגת הנכות קובעת את שיעורה, על שינויה לפי השינויים החלים מדי פעם בפעם במשכורת הקובעת.

התיקון המוצע בא להשוות בענין זה את מעמדם של שאירי שוטרים למעמד שאירים של משרתי שירות קבע בצה"ל.

בכל עניני סעיף זה דין סוהר כדין שוטר, אלא שזכויותיו וזכויות שאיריו קבועות בחוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), תשיך-1960.

שירות, ועל אף האמור בסעיפים 15 ו-34, לבחור באחת מאלה, ולא יגרע בכך מזכויותו האחרות לפי חוק הנכים:

(1) קצבה על פי סעיף 20 (א) וכן 25% מהתגמולים המגיעים לו על-פי חוק הנכים;

(2) קצבה של 25% ממשכורתו הקובעת ומלוא התגמולים המגיעים לו על-פי חוק הנכים, ובלבד שקצבתו של שוטר כאמור שדרגת נכותו היא 60% או יותר, ביחד עם התגמולים המגיעים לו על פי חוק הנכים, לא יפחתו מ-50% ממשכורתו הקובעת.

הסדר זה שלל משוטר, שיצא לקצבה עקב פגיעה בשירות כשדרגת נכותו היא 35% ומעלה, את האפשרות לקבל קצבה שדרגת נכותו קובעת את שיעורה, בצירוף חלק מתגמולים לפי חוק הנכים, על-כן נקבע בסעיף 57 לחוק שירות המדינה (נמלאות) (תיקון מס' 7), שמי שקיבל לפני תחילת ההסדר החדש קצבה שדרגת נכותו קובעת את שיעורה ב-25% תגמולים לפי חוק הנכים, לא יפחת סכום הקצבה שיקבל לפי ההסדר החדש מסכום הקצבה שקיבל ערב תחילתו של ההסדר החדש. תוצאת תיקון זה היתה אמנם שבשום מקרה לא היתה הפחתה של סכום מי הקצבה לעומת המצב על פי ההסדר הקודם, אולם בוטלה האפשרות להמשיך ולקבל בעתיד קצבה שדרגת הנכות קובעת את שיעורה, על שינויה לפי השינויים החלים מדי פעם בפעם במשכורת הקובעת.

התיקון המוצע בא לקבוע כי למי שקיבלו קצבה

- תיקון סעיף 78א 21. בסעיף 78א לחוק העיקרי, במקום "(3) ו-(4)", בכל מקום שהן, יבוא "(4) ו-(5)", כסדרם.
- תיקון סעיף 78ב 22. בסעיף 78ב לחוק העיקרי, במקום "(ג)" יבוא "(ד)".
- תיקון סעיף 80 23. (א) בסעיף 80 (א) לחוק העיקרי, במקום "אם הגיע לגיל 55 אחרי עשר שנות שירות" יבוא "אם הגיע לגיל 55 אחרי עשר שנות שירות, וכן יחול חוק זה על שאיריו, על אף המותנה, אם נפטר אחרי עשר שנות שירות".
- (ב) תחילתו של סעיף זה היא ביום כ"ו בתמוז תשל"ג (26 ביולי 1973).
- תיקון סעיף 98 24. האמור בסעיף 98 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
- "(ב) בכואה לקבוע דרגת נכות מחדש, לא תביא הועדה הרפואית בחשבון אלא את הנכות הנובעת מהפגיעה או מהפגיעות שבגללן נקבעה לנבדק לראשונה דרגת נכות לפי חוק זה."

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיפים** התיקונים טכניים ונובעים מתיקון סעיף 35 21 ו-22 לחוק העיקרי בסעיף 11 לעיל ומתיקון סעיף 46 לחוק העיקרי בסעיף 15 לעיל.
- סעיף 23** סעיף 80 (א) לחוק העיקרי קובע, לטובת שוטרים וסוהרים, סייג להגבלה מתמת בריאות, וזו לשונו:
- "(א) סעיף 94 (א) ייקרא כאילו נאמר בו, במקום הסיפה שלאחר המלים "על אף המותנה" - "אם הגיע לגיל 55 אחרי עשר שנות שירות".
- בסעיף 94 (א) האמור הזכנס תיקון בשנת תשל"ג-1973, וכיום נוסחו כך:
- "(א) עובד אשר הועדה הרפואית, או רופא בשירות המדינה ששר הבריאות מינה לכך, קבעו בשעת קבלתו לשירות או לאחר מכן, אך לא יאוחר משנה מיום קבלתו לשירות, כי ביום קבלתו לשירות היה מצב בריאותו לקוי, ובגלל זה הותנה כי שירותו לא ישא זכות לגמלאות (להלן - הגבלת זכות הגמלה) - יחול חוק זה עליו, על אף המותנה, אם שירת המש עשרה שנה, יהא גילו אשר יהא, או אם הגיע לגיל 60 אחרי עשר שנות שירות; וכן
- יחול חוק זה על שאיריו, על אף המותנה, אם נפטר אחרי עשר שנות שירות".
- התיקון המוצע בא להשוות את מצבו של שוטר או סוהר, שנתקבל בהגבלה מחמת בריאותו, למצב של יתר עובדי המדינה לענין זכויות שאיריו לגמלה.
- סעיף 24** סעיף 98 לחוק העיקרי קובע כי מי שדרגת נכותו קובעת את שיעור קצבתו, רשאים הוא או הממונה לדרוש שייבדק שנית על ידי הועדה הרפואית לשם קביעת דרגת נכותו מחדש, אם עברו לפחות ששה חדשים מיום שנקבעה דרגת נכותו לאחרונה.
- מוצע לקבוע כי אפשר לשנות את דרגת הנכות, לצורך הישוב הגמלה, במקרה של בדיקה מחדש, רק אם קיים קשר בין הנכות שבגללה נקבעה דרגת הנכות לראשונה לבין הנכות שבגללה מבקשים לשנות את דרגת הנכות בבדיקה המחודשת.
- תיקון זה בא למנוע אפליה בין מי שנקבעה לו דרגת נכות מטעמים כלשהם בעת פרישתו, והוא יזכה להגדלתה בגלל מחלה חדשה, לבין עובד שפרש בהיותו בריא, אך חלה לאחר מכן במחלה שבגללה מניעה לו דרגת נכות.